

Bouwteams zijn succesvol en nemen een grote vlucht. Bij de aanbesteding van het project Parklaan in Ede scoorde de gww-aannemer met de voorgestelde groenaanpak. Het ingediende plan van aanpak werd ontwikkeld in een bouwteam.

Auteur: Bart Mullink

Bouwteam succesfactor bij gunning werk

Aanpak project Parklaan Ede: groen komt eerst

Dat de wegebouwer zich liet adviseren door een team groenspecialisten is absoluut vernieuwend, zegt Willem Koot van Quercus boomexperts. 'Dit is niet hoe wegaanleg normaal gesproken verloopt.' De uitvoerders moesten er volgens hem ook flink aan wennen. 'Als civieltechnisch aannemer wil je allereerst een weg aanleggen. De rest komt daarna. Hier hebben we dat omgedraaid: eerst het groen, daarna de weg.'

De opdrachtgever, gemeente Ede, stelde het in de arm nemen van een groenspecialist als voorwaarde in het kader van een zogeheten emvi-aanbesteding. Zo kwam wegebouwer Van Gelder terecht bij groenaannemer Krinkels. Emvi staat voor 'economisch meest voordelige inschrijving'. Voor de gunning kunnen dan ook andere kwaliteiten dan alleen de laagste inschrijfprijs meewegen.

Vijf partijen

Het team van twee bedrijven was een harde voorwaarde bij de aanbesteding, maar de win-

naar van de aanbesteding heeft het hier niet bij gelaten. Krinkels haalde op haar beurt Quercus en Boomadvies Nederland erbij vanwege de grote rol die bomen in het project spelen. Dat was de reden om er eveneens een boomkweker bij te zoeken. Dat werd Van den Berk. Met het oog op de ecologische aspecten is ook het adviesbureau voor Landschap en Ecologie Laneco aan het team toegevoegd. 'Zo groeide dit uiteindelijk uit tot een project van zes partijen.'

De samenwerking leidde tot het plan van aanpak dat binnen het gestelde budget goed bleek voor de meeste toegevoegde waarde. Met andere woorden: dit bleek de economisch meest voordelige inschrijving, volgens het oordeel van de aanbestedingscommissie.

Wennen

'De uitvoerders waren in eerste instantie heel sceptisch', aldus Koot. 'Al die aandacht voor bomen en ecologie leek ze maar lastig. Na veel gesprekken en na het zien van de praktijk, zijn

ze flink bijgedraaid. Ze zijn nu juist heel enthousiast. Het helpt dat de manier waarop we nu met groen omgaan zo veel positieve reacties oplevert. Dat was bij andere projecten namelijk weleens anders. Een uitvoerder merkte al op: het is alsof ik groene vingers heb gekregen.'

Voor de boomkwekerij zijn verzoeken om deel te nemen aan bouwteams gangbaar aan het worden, zegt Jeroen den Brok van boomkwekerij Van den Berk. 'Vooral bij grotere projecten is het gebruikelijk dat we er al in een vroeg stadium bij worden gehaald. Kennis delen is de manier om van een project een succes te maken. Vroeger kregen we een plantenlijst en daarop konden we inschrijven, waarna we ze al dan niet mochten leveren. Nu worden we in veel gevallen al in de beginfase van een project benaderd om mee te denken over de bomenkeuze.' De variatie aan soorten is dusdanig toegenomen dat een klant ze onmogelijk allemaal kan kennen. Dat is de reden dat het advies van boomkwekers zoveel belangrijker is geworden. 'Wij kweken nu al 1600

soorten bomen. Behalve soortenkennis inbrengen, kunnen we ook meedenken over de groei-plaatsinrichting, plantwijze en verzorging na aanplant. We weten wat er allemaal kan gebeuren, want we volgen de projecten waarvoor we leveren al langere tijd. Vaak gaat alles goed, maar soms gaan er dingen fout. Daar leer je van. Wij hebben niet alle wijsheid in pacht. Andere partijen hebben ook kennis. Je vult elkaar aan.'

Natuurbescherming

De scepsis bij een bouwpartij als er een groen-sector in huis gehaald wordt, is begrijpelijk. Het komt weleens voor dat ecologische aspecten een project ophouden. 'Wat we absoluut niet wilden, was om in de problemen te komen met de Wet natuurbescherming,' verzekert Willem Koot. Met 1200 te kappen bomen waren er in dit project zeker risico's, alleen al omdat zo'n grote ingreep veel mensen tegen de haren in zal strijken. In plaats van zomaar te gaan kappen, met het risico om op de vingers te worden getikt, is er gekozen voor een vlucht naar voren. De bijdrage van Laneco bestond eruit dat de ecologische kwaliteiten van het gebied zijn verwerkt in het plan van aanpak. Door de grootschalige bomenkap dreigen bijvoorbeeld vleermuizen hun oriëntatiepunten kwijt te raken en ook met eekhoorns in bomen en nestactiviteiten van vogels moest rekening worden gehouden. Reden om de kap gefaseerd uit te voeren. Bij wijze van vleermuisbaken is er zelfs een boom aangeplant, terwijl een aantal andere bomen speciaal hiervoor is blijven staan, hier en daar verbonden met doeken als tijdelijke extra verkeerstekens voor de vleermuizen.

Doordat van tevoren duidelijk werd waarmee allemaal rekening moest worden gehouden, kon de planning hierop worden afgestemd. 'De

'De opdrachtgever heeft de lat heel hoog gelegd. Dat komt de uitvoering nu ten goede'

Willem Koot

Quercus boomexperts.

Een beperkt aantal oude eiken kon worden verplant

'Ik ben ervan overtuigd dat je in een bouwteam het meest kostenefficiënt kunt werken. Je voorkomt in een vroeg stadium problemen die anders kunnen leiden tot veel extra kosten'

financiële consequenties van rekening houden met de natuur zijn daardoor heel beperkt. Er is een beetje vertraging ontstaan door de eekhoorns in de bomen. Maar de meeste vertraging komt doordat het definitieve ontwerp later af was dan gepland. De reden hiervoor was dat de gesprekken met de opdrachtgever meer tijd hebben gekost. Dat lijkt misschien niet ideaal, maar dat is inherent aan een dergelijk complex project. De lat werd heel hoog gelegd en dat komt de uitvoering nu ten goede.'

Kostenefficiënt

Dat die uitvoering dankzij de aanpak van het bouwteam juist gesmeerder verloopt dan een

4 min. leestijd

Parklaan in Ede verbindt A12 en N242

Met de aanleg van de Parklaan in Ede wordt een nieuwe kortere verbinding gemaakt tussen de A12 en de N242. Deze betere verbinding werd onder meer verlangd in verband met de ontwikkeling van het voormalige kazerneterrein in Ede en de komst van het World Food Center. Voor het project moeten 1200 bomen worden gekapt, waarvan er 800 kapvergunningsplichtig zijn. De rest is wat kleiner. In het project werd ruimte gevonden voor het herplanten van ruim 600 bomen. Het blijft tenslotte een gww-project; de weg moet er ook nog bij. De rest van de compensatie voor de gekapte bomen moet elders in de gemeente worden gezocht. Naast bomen wordt ook nog veel ander nieuw groen aangeplant, zoals heesters, vaste planten en bloemrijk gras.

Er is gekeken in hoeverre bestaande bomen die moesten wijken te verplanten waren. Dat bleek maar heel beperkt mogelijk. Vaak zat ondergrondse infrastructuur in de weg, waardoor de aanplant op acht stuks na nieuw moest worden aangeschaft. Heesters bleken vaker te verplanten. Dat is ook gebeurd. Met 150 van zulke heesters, onder meer meidoorns en hazelaars, is intussen al een door de bomenkap gevormde nieuwe bosrand aangekleed.

Van den Berk levert meerdere soorten-bomen die het meest geschikt zijn voor deze omgeving. Naast diversiteit om ziekten en plagen tegen te gaan, behoorde onder meer biologische kweek tot de eisen van de gemeente. Een argument hiervoor is dat bomen eenmaal geplant op gemeentegrond eveneens verder moeten zonder kunstmest, herbiciden en gewasbeschermingsmiddelen. De gemeente eist ook dat er grotere maten worden aangeschaft zodat er meteen wat staat. Veelal werden het bomen die bij levering al een omtrek hebben van 40 tot 45 centimeter.

De eerste kap- en aanplanronde vond begin dit jaar plaats, tot 15 maart, om vanaf dat moment vogels gepaste rust te geven. Dit najaar volgt een tweede kapronde. Dan gaat ook Van Gelder aan de slag, met de vervanging van een bestaand weggedeelte nabij de N224. Vervolgens kunnen de groeiplaatsen worden ingericht met het oog op de komst van nog meer nieuwe bomen.

‘Vooral bij grotere projecten worden we als boomkweker al vroeg gevraagd om mee te denken over de bomenkeuze’

Jeroen den Brok

Boomkwekerij Van den Berk

GREENFLUENCER

normaal aanbesteed bouwproject, ziet ook Jeroen den Brok. ‘Ik ben er sowieso van overtuigd dat je in een bouwteam het meest kostenefficiënt kunt werken. Door alle kennis bij elkaar te brengen, kun je mogelijke problemen in een vroeg stadium ondervangen. Anders zouden ze later opspelen en dat kan leiden tot veel extra kosten.’

Een wijsheid in de aannemerij is dat je een klant niet beter moet informeren dan nodig. Die blijkt achterhaald. ‘In het verleden was men bang om

openheid van zaken te geven vanuit de gedachte dat kennis macht is. Tegenwoordig is kennis de sleutel tot het gezamenlijk creëren van een goed proces dat de grootste toegevoegde waarde oplevert. Dat is voor alle partijen beter.’

BE SOCIAL

Scan, lees & deel!

Op weg naar een nieuwe stek

‘Wij hebben niet alle wijsheid in pacht. Andere partijen brengen ook hun kennis mee. Je vult elkaar aan’